

Maciej Tokarz, kl. Vla
Zabytkowy kościół p.w. św. Mikołaja
w Tabaszowej

Piękno rzeczy śmiertelnych mija, lecz nie piękno sztuki.

Leonardo da Vinci

Tabaszowa - miejscowość w powiecie nowosądeckim (województwo małopolskie).

Wieś położona na wzgórzu na lewym brzegu jeziora. U podnóża którego znajduje się pole namiotowe.

Zejscie do wody po trawie, dno jest piaszczyste. Pomimo, że Tabaszowa znajduje się w zwężeniu jeziora, nie ogranicza to jednak obszaru pływań gdyż leży bardzo blisko do rozlewiska Zbyszyce-Tęgoborze-Znamiowice-Sienna.

Praktycznie od Tabaszowej (w kierunku Rożnowa) zaczyna się obszar przejrzystej wody, gdyż ze spowolnionych rozlewiskiem wód Dunajca wytrąca się muł.

HISTORIA.

Kościół ten został zbudowany w Tęgoborzu w 1753 r., był odnawiany w 1819 r. a następnie został przedłużony w 1891 r., wtedy również nastąpiła budowa wieżyczki. W 1927 r. dobudowano zakrystię. Po zbudowaniu zapory w Rożnowie kościół znalazł się na brzegu jeziora i ulegał częstym podtopieniom. Wreszcie w 1985 r. został przeniesiony do Tabaszowej, gdzie w 1989 r. utworzono nową parafię, która została wydzielona z parafii Tęgoborze.

ARCHITEKTURA KOŚCIOŁA

Drewniany, wzniesiony w konstrukcji zrębowej, szalowany ze starą zakrystią murowaną z kamienia, otynkowaną. Jednonawowy, z węższym prostokątnym prezbiterium, po bokach którego dwie przybudówki zakrystyjne. Nakryty dachem dwuspadowym o jednej kalenicy, przechodzący połacią nad starą zakrystią. Nad nawą daszek pulpityowy. Nad frontową częścią nadbudowana jest wieżyczka o wysmukłym, baniastym hełmie z latarnią, zwieńczonym stożkowo. Na kalenicy wieżyczka na sygnaturkę, wieloboczna o barokowej formie z latarnią. W wejściu odrzwia o wykroju dwułucznym. Na wschodniej ścianie prezbiterium Ogrójec ujęty obudową zwieńczoną trójkątnie z malowaną na deskach grupą Ukrzyżowania, ludową z 1. poł. XIX w. Polichromia figuralna i ornamentalna z 1895 r. malowana przez *Adolfa Gucwę*, artystę malarza, dekoratora kościołów.

Prezbiterium zamknięte jest ścianą prostą, na deskach której w XIX w. namalowana została grupa Ukrzyżowania

Widok od strony przybudówki zakrystyjnej .Po lewej wschodnia ściana prezbiterium z Ogrójcem

WYPOSAŻENIE WNETRZA.

Ołtarz główny rokokowy z 2. poł. XVIII w., z bramkami, na których ustawione są rzeźby śś. biskupów

W ołtarzu obrazy Matki Boskiej z Dzieciątkiem, barokowy z XVIII w. oraz św. Mikołaja z 1892 r.

Dwa ołtarze boczne rokokowe z 2. poł. XVIII w. W lewym obrazy Chrystusa Frasobliwego z około 1842 r. i Matki Boskiej Różańcowej, malowany w 1866 r. przez *Stachowicza*. W prawym ołtarzu obrazy św. Antoniego z około 1842 r. i Serca Jezusa z 1895 r.

Ambona rokokowa z 2. poł. XVIII w., z fragmentami ornamentów barokowych z 2. poł. XVII w.

Chrzcielnica kamienna z płaskorzeźbą Chrztu w Jordanie na czarze, ludowo-barokowa, zapewne z XVIII w.

Organy z 1850 r., wykonane w Starym Sączu.

Fotel barokowy z XVIII w.

Obraz św. Józefa, barokowy zapewne z XVIII w.

Dwa krucyfiksy barokowe z XVIII w., z nich jeden umieszczony w tęczy.

Ołtarz główny w kościele pochodzi z czasu po powstaniu kościoła. W ołtarzu obraz Matki Bożej z Dzieciątkiem też z XVIII wieku oraz obraz św. Mikołaja, biskupa, patrona tego kościoła - nieco nowszy.

Widok kościoła od strony wejścia

W kościele pw. św. Mikołaja w Tabaszowej zakończono kolejny etap prac konserwatorskich XVIII-wiecznych nawarstwień malarskich i figuralno-ornamentalnej polichromii autorstwa Adolfa Gucwy. Z budżetu Województwa Małopolskiego dotowane były prace restauratorskie ścian nawy głównej (w dwu przęsłach), z budżetu Małopolskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków stropu nawy głównej świątyni (powierzchni malowidła z przedstawieniem Trójcy Świętej). Wykonano pełny zakres prac konserwacji polichromii. Z uwagi na przeprowadzoną translokację świątyni z Tęgoborza do Tabaszowej w 2. połowie XX w. - konieczność złożenia i ponownego postawienia budowli - w najgorszym stanie zachowania były dekoracje na łączeniach desek. W wielu miejscach konieczne było uzupełnianie pasków, gruntów i warstw malarskich.

Polichromia w kościele pw. św. Mikołaja w Tabaszowej - fragment dekoracji malarskiej przed konserwacją i po konserwacji

LITERATURA

- Katalog Zabytków Sztuki w Polsce, T. I, Województwo krakowskie, z. 10, Powiat nowosądecki, Warszawa 1953
- Kornecki M., Kościoły diecezji tarnowskiej [w:] Rocznik diecezji tarnowskiej na rok 1972, Tarnów 1972
- Kornecki M., Kościoły drewniane w Małopolsce, Kraków 1999